

ЗМІШАНІ ВИБОРЧІ СИСТЕМИ

1

- **Сутність змішаних виборчих систем**

2

- **Змішана паралельна система (Parallel)**

3

- **Змішана мажоритарно-пропорційна система (ММР)**

Виборчі системи світу

Мажоритарні

40,8% (89)

FPTP – Система відносної більшості

TRS – Двотурова система (абсолютної більшості)

AV – Альтернативне голосування

BV – Блокове голосування

PBV – Голосування за партійний блок

Пропорційні

39,5% (86)

PR List – Пропорційне представництво за партійними списками

STV – Система єдиного перехідного голосу

Змішані

15,1% (33)

Parallel – Змішана паралельна система

MMR – Змішана мажоритарно-пропорційна система

Нетипові

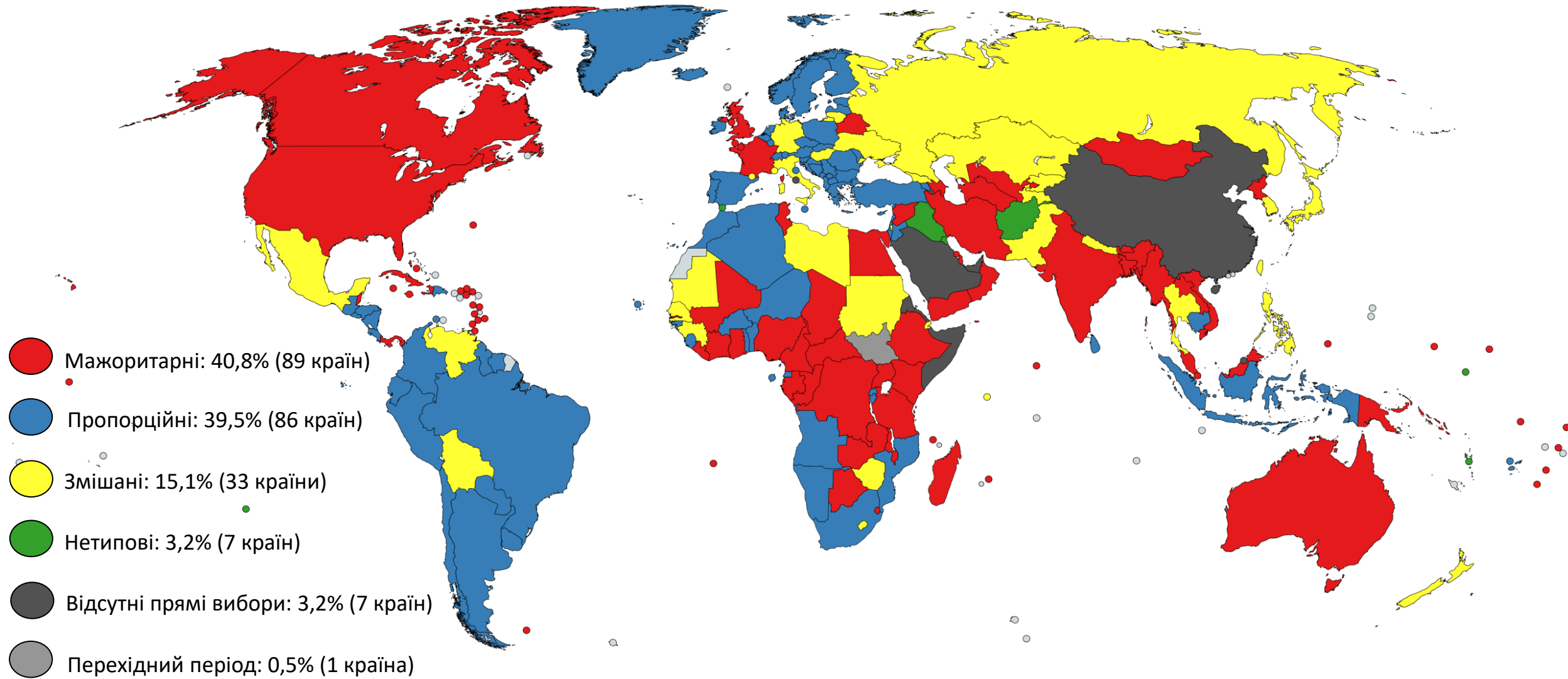
3,2% (7)

SNTV – Система єдиного неперехідного голосу

LV – Обмежене голосування

BC – Підрахунок за методом Борда

Сім'ї виборчих систем світу

Змішані виборчі системи

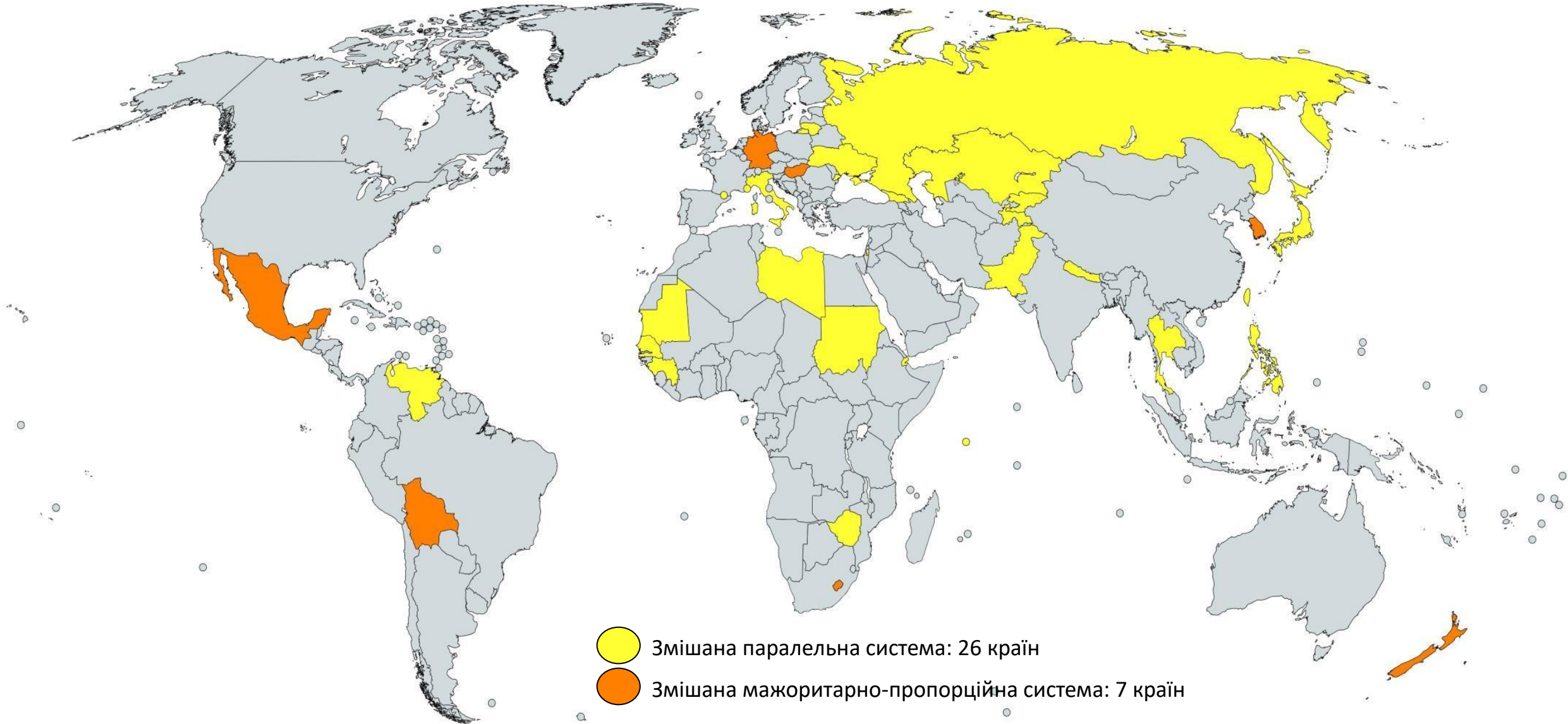
Parallel
Змішана
паралельна
система

ММР
Змішана
мажоритарно-
пропорційна
система

Обидва види округів

Змішані виборчі системи

Змішана виборча система: сутність, ознаки

СУТНІСТЬ ЗМІШАНОЇ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ

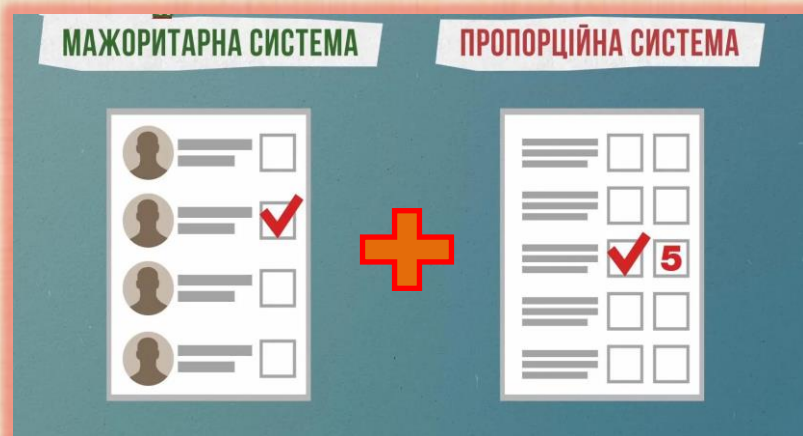
компроміс між мажоритарною та пропорційною системами

ЗМІШАНА ВИБОРЧА СИСТЕМА – система, за якою:

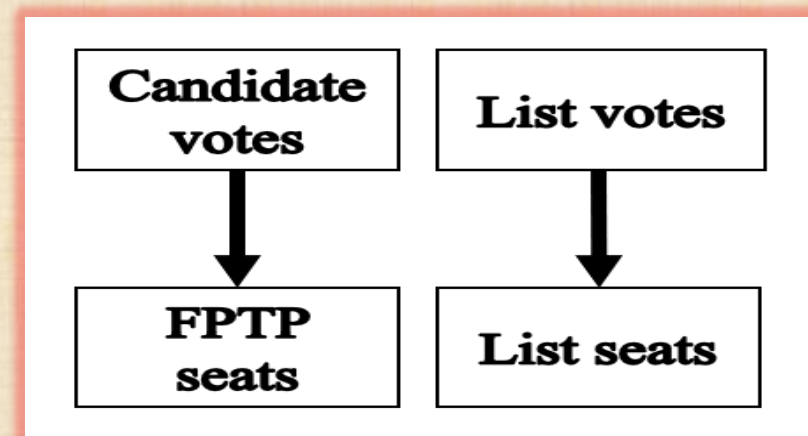
- одна частина депутатів обирається за мажоритарною системою, а інша - за пропорційною,
- або ж вибори відбуваються за одною системою, а переможці визначаються за іншою

Представництво будь-якої партії складається з суми мажоритарних і пропорційних мандатів

Вибори проходять в 1 тур

ДЕ?	КОЛИ?
Данія	1915-1920
Німеччина	з 1946

Змішані системи: паралельна система (Parallel System)

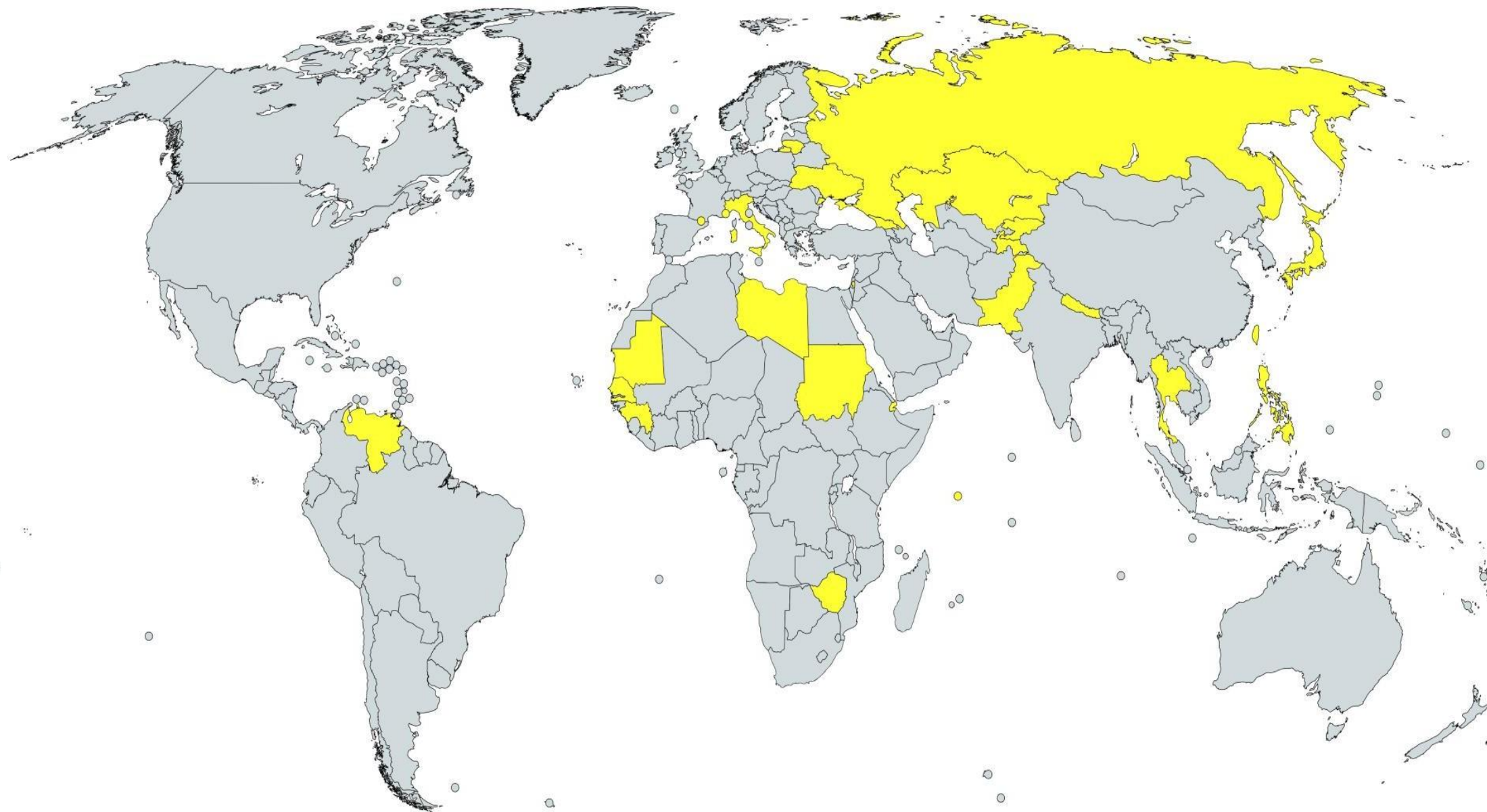
Використовується у комбінації
одномандатних/багатомандатних або
багатомандатних/багатомандатних округів

Виборці мають 2 голоси:
1. один голос (за кандидата)
за мажоритарною системою
(або іншими системами),
2. один голос (за партію) за
пропорційною системою

Одна частина депутатів обирається за
мажоритарним принципом, а інша – за
пропорційним. Результати голосування
чітко відокремлені і не залежать один від
одного в плані розподілу місць

Країна	Кількість місць за мажоритарною системою	Кількість місць за пропорційною системою
Андорра	14 (PBV)	14
Грузія	30 (TRS)	120
Гвінея	38 (FPTP)	76
Японія	289 (FPTP)	176
Лівія	125 (SNTV)	75
Литва	71 (TRS)	70
Непал	165 (FPTP)	110
Пакистан	272 (FPTP)	70
Філіппіни	253 (FPTP)	63
Сенегал	112 (PBV, FPTP)	53
Сейшельські острови	26 (FPTP)	9
Судан	270 (FPTP)	180
Тайвань	79 (FPTP, SNTV)	34
Таджикистан	41 (TRS)	22
Україна	225 (FPTP)	225
Венесуела	133 (FPTP, BV)	144

Паралельна система використовується в **26** країнах для обрання законодавчих органів

Результати моделювання виборів

Визначення числа місць за різними виборчими системами

Партії \ Округи	Округи										Разом	Разом %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Щастя	600	700	550	10	30	700	650	500	50	30	3820	23,9%
Любові	250	150	260	1230	150	210	150	365	1030	150	3945	24,6%
Радості	345	410	265	10	850	240	70	375	300	860	3725	23,3%
Дружби	230	230	270	240	350	250	130	170	110	350	2330	14,6%
Здоров'я	175	110	255	110	220	200	600	190	110	210	2180	13,6%
Всього голосів	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	16000	100%

ФРТР (відносної більшості) — місце отримує кандидат, який набрав найбільшу кількість голосів у кожному окрузі

Партії	ФРТР
Партія Щастя	6
Партія Любові	2
Партія Радості	2
Партія Дружби	0
Партія Здоров'я	0
Всього місць	10

Результати моделювання виборів

Визначення числа місць за різними виборчими системами

Партії \ Округи											Разом	Разом %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Щастя	600	700	550	10	30	700	650	500	50	30	3820	23,9%
Любові	250	150	260	1230	150	210	150	365	1030	150	3945	24,6%
Радості	345	410	265	10	850	240	70	375	300	860	3725	23,3%
Дружби	230	230	270	240	350	250	130	170	110	350	2330	14,6%
Здоров'я	175	110	255	110	220	200	600	190	110	210	2180	13,6%
Всього голосів	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	1600	16000	100%

PR List (пропорційна за партійними списками)

місця розподіляються між партіями за квотою Гейра, нерозподілені місця - за правилом найбільшого залишку.

$$\text{КВОТА} = \frac{16000}{10} = 1600$$

Партії	Місця за квотою Гейра	Залишок голосів	Підсумковий розподіл місць
Партія Щастя	2	620	2
Партія Любові	2	745	3
Партія Радості	2	525	2
Партія Дружби	1	730	2
Партія Здоров'я	1	580	1
Всього місць	8	2	10

Результати моделювання виборів

Визначення числа місць за різними виборчими системами

Партії \ Округи	1		2		3		4		5		Разом	Разом %
Щастя	1300		550	10	30	700	1150		50	30	3820	23,9%
Любові	250	150	1490		150	210	150	365	1180		3945	24,6%
Радості	345	410	265	10	1090		70	375	300	860	3725	23,3%
Дружби	230	230	270	240	350	250	130	170	110	350	2330	14,6%
Здоров'я	175	110	255	110	220	200	600	190	110	210	2180	13,6%
Всього голосів	3200		3200		3200		3200		3200		16000	100%

Parallel (змішана паралельна)

половина місць (5) розподіляється за FPTP, а половина (5) – за PR List

Партії	Місця за FPTP	Місця за PR List			Підсумок
		Місця за квотою Гейра	Залишок	Разом	
Партія Щастя	2	1	620	1	3
Партія Любові	2	1	745	1	3
Партія Радості	1	1	525	1	2
Партія Дружби	0	0	2330	1	1
Партія Здоров'я	0	0	2180	1	1
Всього місць	5	3	2	5	10

$$\text{КВОТА} = \frac{16000}{5} = 3200$$

Результати моделювання виборів

Порівняння результатів за різними виборчими системами

Партії	FPTP	PR List	Parallel
Партія Щастя	6	2	3
Партія Любові	2	3	3
Партія Радості	2	2	2
Партія Дружби	0	2	1
Партія Здоров'я	0	1	1
Всього місць	10	10	10

монобільшість

коаліція

коаліція, але більш прогнозована, більш стабільна

Змішана паралельна система (Parallel System)

Елементи системи

Магнітуда округу

кількість виборних
місць

одномандатний і
багатомандатний

Структура бюлетеня

як виборці висловлюють
свій вибір

голосують за одного
кандидата і за одну
партію

Виборча формула

як визначається
переможець

комбінована: відносна
або абсолютна більшість
+ пропорційно своїй квоті
голосів

+

Пропорційність результатів

Представництво невеликих партій

Менша обумовленість фрагментації
партійної системи (ніж PR List)

-

Створення двох категорій
парламентарів

Виключення деяких партій із
представництва попри значну кількість
отриманих ними голосів

Відносна складність розуміння
виборцями

3

Змішані системи: змішана мажоритарно-пропорційна система (Mixed-member proportional - MMP)

Використовується у комбінації одномандатних/багатомандатних округів

Виборці мають 2 голоси:

1. один голос (за кандидата) за мажоритарною системою (або іншими системами),
2. один голос (за партію) за пропорційною системою

Одна частина депутатів обирається за мажоритарним принципом, а інша – за пропорційним принципом.

Мандати, отримані за пропорційною системою, розподіляються з метою **компенсації** можливих **диспропорцій**, які виникають при розподілі мандатів у мажоритарних округах. Пропорційна система покликана безпосередньо **компенсувати диспропорції**, до яких призводить мажоритарна система.

Рівень пропорційності при використанні виборчих систем

ММР система використовується в 7 країнах для виборів законодавчих органів

Країна	Кількість місць за мажоритарною системою	Кількість місць за пропорційною системою
Болівія	70 (FPTP)	60
Лесото	80 (FPTP)	40
Мексика	300 (FPTP)	200
Німеччина	299 (FPTP)	299
Нова Зеландія	72 (FPTP)	48
Південна Корея	253 (FPTP)	47
Угорщина	106 (TRS)	93

OFFICIAL MARK 00000

YOU HAVE 2 VOTES

PARTY VOTE Explanation: This vote decides the share of seats which each of the parties listed below will have in Parliament. Vote by putting a tick in the circle immediately after the party you choose.

ELECTORATE VOTE Explanation: This vote decides the candidate who will be elected Member of Parliament for the TAUPŌ ELECTORATE. Vote by putting a tick in the circle immediately before the candidate you choose.

Vote for only one party

Vote for only one candidate

LABOUR PARTY

ALLIANCE

McGILLICUDDY SERIOUS

ACT NEW ZEALAND

NATURAL LAW PARTY

NZ NATIONAL PARTY

NEW ZEALAND FIRST PARTY

NZ CONSERVATIVE PARTY

ADVANCE NZ

ANIMALS FIRST

AOTEAROA LEGALISE CANNABIS PARTY

ASIA PACIFIC UNITED PARTY

CHRISTIAN COALITION

ETHNIC MINORITY PARTY

GREEN SOCIETY

MANA MAORI MOVEMENT

NZ SUPERANNUANTS AND YOUTH ACTION

PROGRESSIVE GREENS

TE TAWHARAU

THE LIBERTARIANZ

UNITED NEW ZEALAND PARTY

BURTON, Mark

CADMAN, Sheryl

DICK, David

DIXON, Adrian

FLYNN, Jan

McCARTHY, John

PETERS, Jan

VINEY, Peter

SAMPLE ONLY

Sie haben 2 Stimmen

hier 1 Stimme für die Wahl eines/einer Wahlkreisabgeordneten

hier 1 Stimme für die Wahl einer Landesliste (Partei) - maßgebende Stimme für die Verteilung der Sitze insgesamt auf die einzelnen Parteien -

Erststimme

1 **Marschall von Bieberstein, Matern** CDU
MdB, Verleger March
Christlich Demokratische Union Deutschlands

2 **Söhne, Julia** SPD
wiss. Mitarbeiterin Freiburg im Breisgau
Sozialdemokratische Partei Deutschlands

3 **Kopf, Chantal** GRÜNE
Politikwissenschaftlerin Freiburg im Breisgau
BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN

4 **Raffelhüschen, Claudia** FDP
Dozentin Freiburg im Breisgau
Freie Demokratische Partei

5 **Näger, Marco** AfD

Zweitstimme

CDU Christlich Demokratische Union Deutschlands
Dr. Wolfgang Schäuble, Annette Widmann-Mauz, Andreas Jung, Steffen Bilger, Dr. Ingeborg Gräßle

SPD Sozialdemokratische Partei Deutschlands
Saskia Esken, Dr. Nils Schmid, Rita Schwarzelühr-Sutter, Dr. Martin Rosemann, Katja Mast

GRÜNE BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN
Dr. Franziska Brantner, Cem Özdemir, Agnes Brugger, Christian Kühn, Dr. Sandra Datzler

FDP Freie Demokratische Partei
Michael Theurer, Judith Stauder, Michael Link, Pascal Köber, Dr. Florian Toncar

AfD Alternative für Deutschland
Alice Weidel, Martin Hess, Dr. Dirk Spaniel, Markus Fitznermeier, Marc Jongen

Німеччина

Нова Зеландія

Constituency Candidate

Mark an X beside your choice
of Local Candidate

Jay Silverheels
Maroon Party

Idola St-Jean
Fuchsia Party

Lucy Maude Montgomery
Acqua Party

Earl Heywood
Cadmium Party

Leslie Nielson
Independent

MMP

Mixed Member Proportional
Open List Ballot

Party Candidate

Mark an X beside
your Party of choice

OR

Mark an X beside your
Candidate of choice

Maroon Party

Nellie McClung

Johnny Wayne

Frank Schuster

Mary Pickford

Jay Silverheels

Allison Crowe

Fuchsia Party

George Brown

Agnes Campbell Macphail

Frank Calder

John Diefenbaker

Wilfrid Laurier

Idola Saint-Jean

Acqua Party

Lucy Maud Montgomery

Marie-Madeleine Jarret

Chris Patterson

Trevor Strong

Mike McCormick

Cadmium Party

Emily Carr

Earl Heywood

Pauline Johnson

Приклад: Палестина

вибори до законодавчих органів (25 січня 2006)

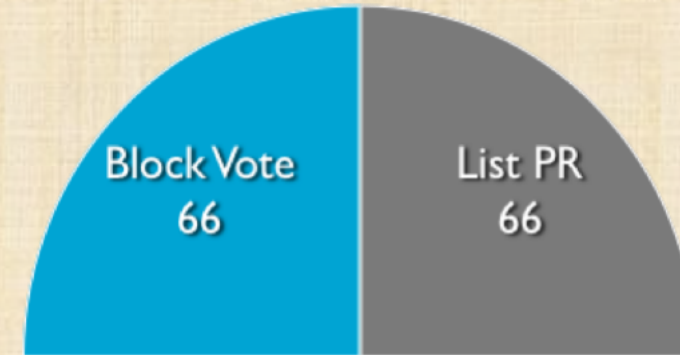
ХАМАС отримав лише трохи більше відсотків голосів, але зумів отримати набагато більше мандатів.

ХАМАС взяв під свій контроль владу: отримав 75 місць із 132

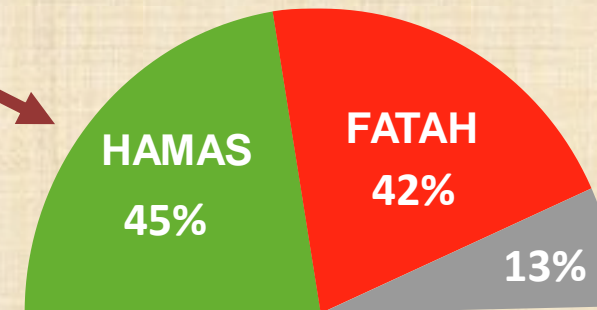

Як це могло статися?

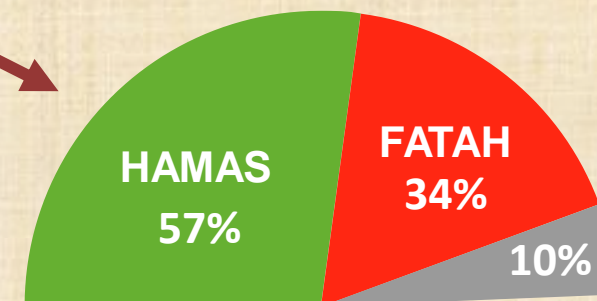
Виборча система

% отриманих голосів

% отриманих мандатів

Приклад: Палестина (Паралельна система)

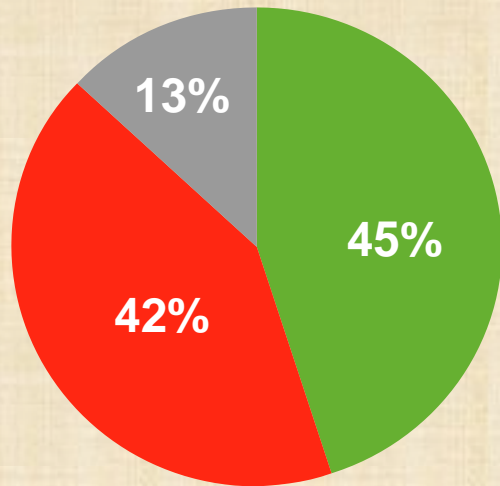
Партія	Кількість виграних мандатів за BV	% голосів за пропорц. системою	Кількість пропорц. мандатів	Всього мандатів
ХАМАС	45	45%	30	75
ФАТХ	17	42%	28	45
Інші	4	13%	8	12
Всього	66	100%	66	132

Приклад: Палестина (моделювання для ММР)

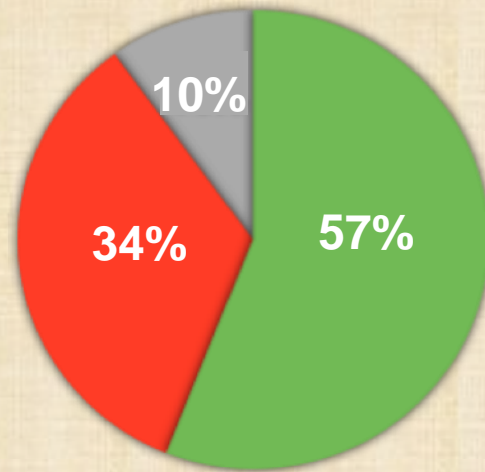
Партія	Кількість виграних мандатів по BV	% голосів за пропорц. системою	Доля з 132 мандатів	Пропорц. мандати	Всього
ХАМАС	45	45%	60	15	60
ФАТХ	17	42%	55	38	55
Інші	4	13%	17	13	17

Приклад: Палестина (моделювання для ММР)

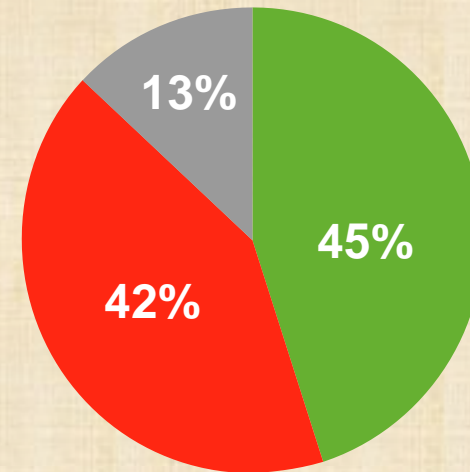
**% отриманих
голосів**

**% мандатів
Паралельна система**

**% мандатів
ММР система**

 HAMAS

 FATAH

 Others

Парламент Нової Зеландії

121 місце

70

одномандатних округів
(за FPTP)

51

загальнонаціональний
мандат (закриті
списки)

- Компенсація: загальна доля отриманих місць завжди пропорційна до частки отриманих партіями голосів

Як це відбувається?

Вибори в Новій Зеландії (2011 р.)

Партія	Виграні округи (FPTP)	% пропорційних голосів	Кількість пропорційних мандатів	Всього місць в парламенті
Національна	42	47%	15	57
Лейбористська	22	27%	11	33
Інші	6	26%	25	31
Всього	70	100%	51	121

Приклад 100 мандатів (50+50)

Партія	Виграні округи (FPTP)	% пропорційних голосів	Кількість пропорційних мандатів	Всього місць в парламенті
Національна	20	24%	4	24
Лейбористська	20	43%	23	43
Інші	10	33%	23	33
Всього	50	100%	50	100

Приклад України 2014

Партія	Виграні округи	% пропорц. голосів		Кількість пропорц. мандатів		Всього місць в парламенті	
 СОЛІДАРНІСТЬ БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА	69	21,82%	28,16%	50	63	119	132
 Народний фронт	18	22,14%	28,57%	102	64	120	82
 ОБ'ЄДНАННЯ САМОПОМІЧ	1	10,97%	14,16%	59	32	60	33
 ОППОЗИЦІОННИЙ БЛОК	2	9,43%	12,17%	51	27	53	29
 ЛЯШКО РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ	0	7,44%	9,6%	40	22	40	22
 БАТЬКІВЩИНА ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ	2	5,68%	7,3%	30	17	31	19
Інші	106	22,52%				106	

198

423

Приклад України 2019

Партія	Виграні округи	% пропорц. голосів		Кількість пропорц. мандатів		Всього місць в парламенті	
 СЛУГА НАРОДУ	130	43,16%	55,10%	104	124	234	254
 ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА ЗА ЖИТТЯ	6	13,05%	16,66%	65	37	71	43
 БАТЬКІВЩИНА ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ	2	8,18%	10,45%	42	24	44	26
 ЄС Європейська Солідарність	2	8,10%	10,34%	42	23	44	25
 ГОЛОС	3	5,82%	7,44%	28	17	31	20
Інші	56	21,69%		0		56	

199

424

Змішана мажоритарно-пропорційна система (ММР)

Елементи системи

Магнітуда округу

кількість виборних
місць

одномандатний і
багатомандатний

Структура бюлетеня

як виборці висловлюють
свій вибір

голосують за одного
кандидата і за одну
партію

Виборча формула

як визначається
переможець

комбінована:
пропорційно своїй квоті
голосів + відносна або
абсолютна більшість

+

Збереження переваг пропорційних
систем

Зв'язок між обраними представниками
та їхніми географічними округами

-

Створення двох категорій
парламентарів

Відносна складність розуміння
виборцями

Дякую за увагу!!!

